

Elvromv. 11, 7700 Steinkjer.

14. 10. 1995.

Hans M. Berg,
Jonsvannsv. 73, 7017 Trondheim.

110032

Henviser til telefonsamtale, og mottatt "råtekst". Jeg har bare få kommentarer/rettelser.

Side 2, der du henviser til telefonsamtale: Etter virksomheten som misjonar, ble min far i 1934 bonde i Beitstad, men ikke sogneprest. Derimot ble han i 1943 beordret til å tre inn som konstituert sogneprest i Beitstad, og senere i Levanger. (Han var forøvrig under et lengere norgesopphold i 1926-27 konstituert som sogneprest to steder på Helgeland.) Forøvrig kan jeg ikke se at dette avsnittet skulle ha noen interesse. Det måtte da være hans misjonærbakgrunn i forbindelse med "Minne fra april 1940".

Tyveri fra kamerater, det jeg sa, gjaldt i Waffen-SS, det var neppe like strengt i den vanlige tyske hæren. Der var de jo innbeordret, ikke frivillige. I kasernene til den vanlige hæren var det påbudt å låse skapet sitt, når man forlot rommet, man skulde ikke friste svake sjeler blandt kameratene. I Waffen-SS var det ikke tillatt å ha lås på skapet, man skulle kunne stole på kameratene. Dette var en av de mange ting som var med på å bygge opp en meget sterk korpsånd. Jeg har førnevnt at at man i W-SS ikke brukte "Herr" ved tiltale av overordnede. I W-SS kunne enhver som var skikket til det, få videre militærutdanning og avansere til offiser, (også de høyeste grader) uavhengig av slektskap, økonomi og sivil utdannelse. Dette var ikke tilfelle i de andre våpengerer, der var f.eks. studenteksamen en forutsetning. (I den tiden var i Tyskland, som i Norge, gymnasium og høyere skoler bare for et fåtall, og vanligvis uoppnåelig for fattigfolk.)

Det jeg nevnte om at vi ikke "fikk sitte ned og gruble" gjaldt under og etter særlig harde fysiske og psykiske påkjenninger, der jeg tror at det å være i virksomhet er riktig og viktig. Dagens krisepsykiatri, som hausser opp krise- og ulykkes-følelsen tror jeg ofte gjør vondt verre.

I beretningen fra april 1940 er det en setning om "Major Stokes detasjement - -" som var tilføyet som supplement etter ~~IKK~~ at jeg skrev beretningen. Slik det står i manuset, virker det litt ubehjelpelig, kan heller settes i parentes noen linjer senere.

I frontberetningen har jeg gjort noen få rettelsor/forandringer. Tilføyelsene ang. Thorvald Martinsen og om min brors gravplass ved landsbyen Begunizy er på grunnlag av opplysninger jeg har fått gjennom tyske arkiver og fra venner etter jeg skrev beretningen. Det betyr jo ingenting om det blir rettet eller ikke. Jeg har tatt

Stiftelsen for Skolehistorie nr. 20 14de to tyske lagkameratene Wilhelm Mild og Friedrich Krauss, dette vil falle naturligere for en leser.

Ellers var det visst bare noen små skrivefeil jeg så.

Når det gjelder denne frontberetningen, så skrev jeg den for noen år siden som endel av litt erindringer, mest beregnet for mine barn og barnebarn, og event. andre i egen krets. Den er derfor kanskje noe "familier" og lite saklig opplysende overfor utenforstående lesere.

Ang. listen over falne trøndere, jeg har samsnakkert med Knut Baardseth og kommet til at listen bør omarbeides litt. I merknadsrubrikken er det delvis endel opplysninger som hadde/har betydning i forbindelse med forespørsler/etterlysninger o.l., men ikke i museums- eller annen offentlig sammenheng. Endel forkortelser vil være uforståelig eller lite opplysende for utenforstående, andre ting uten interesse. Jeg har derfor påtatt meg å gå igjennom listene, og foreta en "standardisering", og event. rette noen feil. Det vil ta litt tid, så det kommer ikke med dette brevet.

Bilder er som sagt nesten total mangelvare for meg personlig. Jeg nevnte boken om offisersutdannelsen i W-SS. Den inneholder ca halvannet hundre bilder med tilknytning til "Junkerskolene", en overveiende del fra Tölz. Selv om det er utgiverrettigheter kan jeg ikke tenke meg at det ville føre til noe problem om man tok kopi av noen av dem, det er jo ikke ervervsmessig. Boken er forøvrig meget interessant. Forfatteren døde for etpar år siden. Han var den siste skolekommandør på Tölz, og ellers en meget interessant person: foruten å være frontoffiser og to perioder skolesjef, var han også som ung offiser aktiv i diplomatiet, han var en tid personlig adjutant for utenriksminister Ribbentrop, og var som sådan tilstede ved forhandlingene og undertegningen av den berømte/beryktede pakten mellom Sovjet og Tyskland sommeren 1939. Senere var han også en tid Hitlers personlige adjutant, før han igjen drog til fronten, deltok i Ardenneroffensiven, for så å tre inn som kommandør på Tölz.

Om du ønsker det, skal jeg sende boken til gjennomsyn og event. kopiering.

Med beste hilsen

Folmer Sandstøl